

SEMINARIUM NAUKOWE 60 LAT „WIADOMOŚCI STATYSTYCZNYCH”¹

Bożena ŁAZOWSKA
Władysław Wiesław ŁAGODZIŃSKI

60 lat „Wiadomości Statystycznych”

Streszczenie. *Przedmiotem artykułu jest syntetyczne omówienie genezy „Wiadomości Statystycznych”, przedstawienie redakcji naukowej czasopisma, scharakteryzowanie wiodącej tematyki poruszanej na jego łamach w ciągu 60 lat istnienia oraz zobrazowanie przyszłości tego periodyku i przybliżenie zagadnienia jego udostępniania. W analizie merytorycznej czasopisma wykorzystano — oprócz jego zawartości — adnotowane rekordy bibliograficzne publikowane w wielotomowej serii Bibliografia wydawnictw GUS w latach 1968—2016, zasoby katalogowe Centralnej Biblioteki Statystycznej im. Stefana Szulca i opracowania biograficzne statystyków polskich.*

Słowa kluczowe: czasopismo naukowe, publikacja statystyczna, seminarium naukowe, historia statystyki.

JEL: B29, C19, N01, Y3

GENEZA CZASOPISMA

We wrześniu 1956 r. ukazał się pierwszy numer *Wiadomości Statystycznych* oznaczony „lipiec, sierpień”². Przez pierwszą dekadę czasopismo było dwumiesięcznikiem, a od stycznia 1966 r. ukazuje się jako miesięcznik. W latach 1956—

¹ W dziale tym zamieszczamy artykuły opracowane na podstawie referatów wygłoszonych przez Autorów na seminarium naukowym *60 lat „Wiadomości Statystycznych”* 14 grudnia 2016 r. w GUS.

² Przez pierwsze dwa lata *Wiadomości Statystyczne* były wydawane przez Polskie Wydawnictwa Gospodarcze, a od 1958 r. przez GUS.

—1995 periodyk wydawano w formacie A4, a od 1996 r. zmieniono go na B5. Od numeru 8 z 1989 r. *Wiadomości Statystyczne* wydawane są wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny i Polskie Towarzystwo Statystyczne.

Od października 1923 r. do sierpnia 1939 r. oraz od sierpnia 1945 r. do listopada 1951 r. GUS wydawał *Wiadomości Statystyczne*, ale było to czasopismo podobne do dzisiejszego *Biuletynu Statystycznego*, które publikowało jedynie dane statystyczne o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju i nie zawierało opracowań analitycznych. Poza nazwą nic nie łączy tego czasopisma ze współcześnie publikowanym.

Wydawane od 60 lat *Wiadomości Statystyczne* nawiązują zarówno formą, jak i treścią do przedwojennego *Kwartalnika Statystycznego*, czasopisma naukowego o charakterze analitycznym, wydawanego w latach 1924—1934 pod redakcją Józefa Buzka (1924—1926), a następnie Stefana Szulca (1927—1934) (Wuławach, 1968).

Trud podjęty przez redakcję *Wiadomości Statystycznych* w 1956 r. należy uznać za niezmiernie ważny, gdyż w latach 1951—1954 nie ukazywał się ani *Rocznik Statystyczny*, ani żadne inne wydawnictwa branżowe, co było spowodowane sytuacją polityczną w kraju³.

Pierwsza redakcja czasopisma *Wiadomości Statystyczne*, w skład której wchodził: Danuta Fijałkowska (sekretarz), Jan Iszkowski, Ignacy Osipow, Władysław Welfe i Leszek Zienkowski, uzasadniała potrzebę wydawania tego periodyku następująco: *podjęcie publikacji „Wiadomości Statystycznych” ma na celu szerokie informowanie statystyków, ekonomistów i działaczy gospodarczych o metodach badań statystycznych stosowanych w Polsce i za granicą oraz podawanie aktualnych, analitycznie opracowanych danych statystycznych obrazujących rozwój gospodarki narodowej w Polsce Ludowej i w innych krajach. Łamy czasopisma dostępne są dla dyskusji oraz krytycznej oceny stosowanych metod i osiągniętych wyników badań statystycznych, jak również dla wymiany doświadczeń pracowników służb statystycznych.* Po sześćdziesięciu latach nadal aktualne wydają się sformułowane wówczas cele.

REDAKCJA NAUKOWA „WIADOMOŚCI STATYSTYCZNYCH”

Redaktorami naczelnymi *Wiadomości Statystycznych* byli kolejno:

- prof. dr hab. Władysław Welfe (sierpień 1956 r.—grudzień 1958 r.),
- Michał Szymanowski (styczeń 1959 r.—sierpień 1960 r.),
- Izidor Hrab, p.o. (wrzesień 1960 r.—sierpień 1962 r.),
- Stanisław Gajda (wrzesień 1962 r.—grudzień 1966 r.),
- Henryk Białczyński (styczeń 1967 r.—czerwiec 1972 r.),

³ Okres 1951—1954 jest białą plamą w historii informacyjno-publikacyjnej GUS. W 1956 r. wydano jedynie *Tablice statystyczne 1952—1953*, których zadaniem było uzupełnienie choćby w minimalnym stopniu luki powstałej po „zaaresztowaniu” przez UB materiałów do *Rocznika Statystycznego 1951* i braku możliwości publikowania przez 4 lata wyników bieżących badań prowadzonych przez GUS (poza wynikami Narodowego Spisu Powszechnego z 1950 r.).

- dr Stanisław Róg (lipiec 1972 r.—marzec 1994 r.),
- prof. dr hab. Tadeusz Walczak (kwiecień 1994 r.—grudzień 2014 r.),
- dr Stanisław Paradysz (styczeń 2015 r.—grudzień 2015 r.),
- dr Marek Cierpień-Wolan (od stycznia 2016 r.)

Pierwszym redaktorem naczelnym *Wiadomości Statystycznych* w latach 1956—1958 był Władysław Welfe (1927—2013), późniejszy profesor ekonomii, członek korespondent Polskiej Akademii Nauk, członek Ukraińskiej Akademii Nauk, przewodniczący Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN, członek Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN, autor ponad 600 publikacji, głównie z zakresu metod matematycznych stosowanych w badaniach statystycznych i prognoz rozwoju gospodarczego Polski, takich jak: *Makroekonomiczny roczny model gospodarki narodowej Polski* (1996), *Alternatywy długookresowego wzrostu gospodarki polskiej* (1997), *Ekonometria stosowana* (2004) i *Makroekonometryczny model gospodarki opartej na wiedzy* (2009).

Od stycznia 1959 r. do sierpnia 1960 r. redaktorem naczelnym *Wiadomości Statystycznych* był Michał Szymanowski, pracownik GUS od 1947 r., wicedyrektor Departamentu Opracowań Zbiorczych i Informacji oraz Departamentu Statystyki Warunków Bytu, ekspert ds. statystyki Kambodży w Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie.

Od września 1960 r. do sierpnia 1962 r. obowiązki redaktora naczelnego *Wiadomości Statystycznych* pełnił Izidor Hrab, w latach 1966—1989 wicedyrektor Departamentu Handlu Wewnętrznego i Gospodarki Terenowej oraz Departamentu Rynku Wewnętrznego GUS.

W latach 1962—1966 redaktorem naczelnym *Wiadomości Statystycznych* był Stanisław Gajda, prawnik, wieloletni dyrektor Departamentu Badań Demograficznych GUS (1954—1979), autor opracowań statystycznych z zakresu statystyki kultury i szkolnictwa.

Następnie funkcję redaktora naczelnego *Wiadomości Statystycznych* sprawował Henryk Białczyński, Dyrektor Generalny GUS, statystyk i działacz polityczny zajmujący się głównie szkolnictwem, edukacją statystyczną, kulturą i statystyką terenową. Przywiązywał dużą wagę do publikowania w *Wiadomościach Statystycznych* bieżących opracowań dotyczących praktyki statystycznej oraz zadań statystyki państwowej, wynikających z planów społeczno-gospodarczych kraju. Henryk Białczyński zapoczątkował wydawanie popularnonaukowej serii wydawniczej „Biblioteka Wiadomości Statystycznych”.

Dr Stanisław Róg (1908—2000), ekonomista i prawnik, był redaktorem naczelnym *Wiadomości Statystycznych* najdłużej, bo przez ponad 31 lat (lipiec 1972 r.—marzec 1994 r.). Następnie w latach 1994—1999 był przewodniczącym Rady Programowej miesięcznika (Łagodziński, 2012). Stanisław Róg pracował w GUS od 1930 r., pełniąc w latach 1958—1974 funkcję wiceprezesa Urzędu. Jego wielka wiedza, zwłaszcza z zakresu statystyki przemysłu, znajomość historii nauki oraz wspaniałe wycucie języka polskiego przyczyniły się do podniesienia poziomu merytorycznego czasopisma. Za Jego kadencji z typowego periodyku branżowego czasopismo przekształciło się w naukowy miesięcznik poświęcony statystyce, ale przywiązujący dużą wagę do praktycznej strony badań statystycznych.

Tadeusz Walczak (1929—2014), profesor SGH, wiceprezes GUS w latach 1972—1990 pełnił funkcję redaktora naczelnego czasopisma 20 lat. Profesor był autorem ok. 200 prac naukowych z zakresu informatyki w gospodarce, projektowania i metodologii badań statystycznych oraz ochrony danych w systemach informacyjnych (Łazowska, 2015). Pod kierunkiem Tadeusza Walczaka *Wiadomości Statystyczne* przekształciły się z pisma publikującego głównie artykuły o bieżącej pracy GUS i jednostek statystyki publicznej w czasopismo otwarte, zamieszczające artykuły opracowywane przez środowiska naukowe w zakresie rozwoju statystyki, demografii i nauk pokrewnych.

Od stycznia do grudnia 2015 r. redaktorem naczelnym *Wiadomości Statystycznych* był dr Stanisław Paradysz, uprzednio zastępca redaktora naczelnego czasopisma od 1994 r., statystyk związany z GUS przez 40 lat, wieloletni dyrektor Departamentu Przemysłu i wiceprezes Urzędu w latach 1982—1989, autor prawie 200 publikacji naukowych z zakresu statystyki gospodarczej.

W styczniu 2016 r. redaktorem naczelnym *Wiadomości Statystycznych* został dr Marek Cierpień-Wolan, wieloletni dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, pracownik naukowy Uniwersytetu Rzeszowskiego w Katedrze Metod Ilościowych i Informatyki Gospodarczej, sekretarz naukowy *Statistics in Transition*, zastępca redaktora naczelnego *Transborder Economics*, redaktor *Barometru Regionalnego*, autor ponad 60 publikacji krajowych i zagranicznych z zakresu statystyki i ekonometrii.

Równocześnie powołano Radę Naukową czasopisma, w skład której wchodzi wybitni specjaliści z zakresu nauk ekonomicznych: dr Halina Dmochowska, dr hab. Bożena Balcerzak-Paradowska, prof. dr hab. Czesław Domański, dr hab. Elżbieta Gołata, prof. dr hab. Semen Matkowski, prof. dr hab. Włodzimierz Okrasa, prof. dr hab. Józef Oleński, prof. dr hab. Tomasz Panek, doc. ing. Iveta Stankovicowa i prof. dr hab. Józef Zegar. Zmiany składu Rady Naukowej wpisują się w wiele działań mających na celu wzmocnienie pozycji czasopisma. Należy wspomnieć, że punktacja przyznawana od 2007 r. przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Autorom publikacji ukazujących się w *Wiadomościach Statystycznych* uległa znaczącemu zwiększeniu w 2015 r.⁴

TEMATYKA GŁÓWNYCH PUBLIKACJI „WIADOMOŚCI STATYSTYCZNYCH”

Już w pierwszym numerze *Wiadomości Statystycznych* ukazało się kilka interesujących i wartościowych merytorycznie studiów, m.in.: Adama Machnowskiego — *O metodzie obliczania zmian pomiaru plac realnych stosowanych przez GUS*, Tadeusza Stpiczyńskiego — *Małżeństwa i rozwody w Polsce*, Stani-

⁴ *Wiadomości Statystyczne* znajdują się na liście polskich punktowanych czasopism naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W komunikacie MNiSW z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikację w tych czasopismach, miesięcznikowi „Wiadomości Statystyczne” przyznano 12 punktów.

sława Paradysza — *Jeszcze o sposobie obliczania produkcji towarowej w przemyśle* czy Władysława Welfego — *Jak nie należy obliczać indeksu cen*.

Duży dorobek czasopisma dotyczy zwłaszcza rozwoju teorii i praktyki badań statystycznych w Polsce. Publikowane w *Wiadomościach Statystycznych* artykuły, studia i recenzje przyczyniły się zwłaszcza do rozwoju badań statystycznych w zakresie: rachunków narodowych, przepływów międzygałęziowych, warunków życia ludności, ochrony środowiska czy unowocześnienia metod zbierania danych i ich opracowywania przy wykorzystaniu technologii informatycznych. Te zagadnienia omawiali na łamach *Wiadomości Statystycznych* m.in.: Zienkowski (1964, 1973, 1992), Michnowska (1970), Cwil (1956), Kordos (1965), Grześiak (1998), Jeznach i Leszczyńska-Luberek (2013), Panek (2012) oraz Łagodziński (1993).

Ważne były też prace dotyczące modyfikacji badań statystycznych w przemyśle publikowane m.in. przez: Paradysza (1977), Gusta (1965), Jońcę (1973) oraz Płatka, Szefflera, Walkowską i Zagoździńską (2014).

Sporo miejsca w *Wiadomościach Statystycznych* zajmowało śledzenie dokonań innych krajów w zakresie statystyki i demografii, współpracy międzynarodowej statystyków GUS i urzędów statystycznych na świecie, a zwłaszcza w Europie (Bielecki i Kubiczek, 1991; Domańska, 2011; Młodak, 2012). W tym zakresie podejmowano cenne próby analizy zjawisk dotyczących sfery badań i rozwoju (Piekut, 2013; Rozkrut, 2013).

Po wejściu Polski do Unii Europejskiej *Wiadomości Statystyczne* informowały o przekształcaniach polskiej statystyki z punktu widzenia wymagań Europejskiego Systemu Statystycznego. Omawiano ogólną strategię rozwoju statystyki w nowych warunkach, badania statystyczne zjawisk towarzyszących powstawaniu gospodarki rynkowej itd. Autorami artykułów byli m.in.: Walczak (1998), Dmochowska (2003), Witkowski (2003), Zagoździńska (1996) oraz Radkowski (1993).

Wiadomości Statystyczne mają ogromne zasługi w doskonaleniu systemu informacji statystycznej. Na łamach czasopisma wielokrotnie omawiano zwłaszcza zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie Systemu Państwowej Informacji Statystycznej. Na ten temat pisali m.in. Oleński (1977) oraz Łagodziński (1995).

Wiadomości Statystyczne zainicjowały dyskusję na temat konieczności rozpoczęcia badań zjawisk społeczno-ekonomicznych, nazywanych tworzeniem społeczeństwa informacyjnego czy też społeczeństwa opartego na wiedzy (Walczak, 2001; Toczyński, 1987; Szymanek i Pułdowski, 2004; Mroczek-Kwasizur, Pułdowski, Szymanek i Turek, 2005). Na łamach czasopisma opublikowano pierwsze wyniki tych badań.

Wiadomości Statystyczne odgrywają ważną rolę w podnoszeniu jakości polskiej statystyki (Dmochowska, 2013; Kordos, 2001ab; Cierpiat-Wolan, 2013). Z zamieszczonych na ten temat artykułów wynika potrzeba wprowadzenia m.in. zarządzania przez jakość w statystyce (*Total Quality Management*), polegającego na pracy zespołowej angażującej wszystkich pracowników, zwiększaniu znaczenia samokontroli i stałego podnoszenia kwalifikacji pracowników.

Wielokrotnie na łamach *Wiadomości Statystycznych* ukazywały się ważne studia historyczne omawiające rozwój statystyki w Polsce (Berger, 1968, 2002, 2008; Łazowska, 1993, 2005, 2008ab, 2013ab; Wojciechowska, 1968ab; Żeglicki, 1968ab).

Od początku przywiązywano wagę do publikowania w *Wiadomościach Statystycznych* sprawozdań z ważniejszych konferencji naukowych i recenzji znaczących polskich i zagranicznych wydawnictw statystycznych.

„BIBLIOTEKA WIADOMOŚCI STATYSTYCZNYCH”

Kilkadziesiąt lat bardzo istotną rolę dla rozwoju badań statystycznych odgrywała seria wydawnicza „Biblioteka Wiadomości Statystycznych”. Od 1967 r. ukazało się w niej 65 tomów publikacji pokonferencyjnych, analiz i studiów metodologicznych, zarysów historii badań statystycznych. Np. tytuły tomów wydanych: w 1969 r. — *Problemy demograficzne Ziem Zachodnich i Północnych PRL*; w 1974 r. — *Problemy mierników poziomu życia ludności*; w 1981 r. — *Tematyka i organizacja spisów powszechnych w Polsce*; w 1987 r. — *Dokładność danych w badaniach społecznych*; w 1994 r. — *Rozwój myśli i instytucji statystycznych na ziemiach polskich*; w 2006 r. — *Narodowy rachunek zdrowia: wydatki na ochronę zdrowia 1999, 2002, 2003*; w 2007 r. — *Inwestowanie w kapitał ludzki*; w 2008 r. — *Jubileusz 90-lecia Głównego Urzędu Statystycznego*; w 2008 r. — *Statystyka społeczna — dokonania, szanse, perspektywy* oraz w 2010 r. — *Ekonometria i statystyka w procesie modelowania* (Górska, 1976, 1988, 1992; Łazowska, 1996, 2006, 2016). Ostatni tom tej serii pt. *Informacja, wiedza, mądrość* pióra Bogdana Stefanowicza ukazał się w 2013 r.

UDOSTĘPNIANIE „WIADOMOŚCI STATYSTYCZNYCH”

Od kilku lat pierwotną wersją czasopisma jest wersja internetowa. Portal informacyjny GUS na stronie www.stat.gov.pl udostępnia w wersji cyfrowej numery *Wiadomości Statystycznych* za lata 2008—2017 oraz spisy treści za lata 2010—2015. Przedwojenne numery *Wiadomości Statystycznych* i *Kwartalnika Statystycznego* są dostępne w wersji elektronicznej w bibliotece cyfrowej Centralnej Biblioteki Statystycznej im. Stefana Szulca (<http://cbs.stat.gov.pl>) oraz na portalu Federacji Bibliotek Cyfrowych w Polsce (<http://fbc.pionier.net.pl>).

Poza tym w bibliotece cyfrowej Centralnej Biblioteki Statystycznej im. Stefana Szulca są dostępne zdigitalizowane *Bibliografie wydawnictw GUS* za lata 1918—2015, które zawierają m.in. opisy artykułów publikowanych na łamach *Wiadomości Statystycznych* w układzie chronologicznym i rzeczowym (Górska, 1976, 1988, 1992; Łazowska, 1996, 2006, 2011, 2016).

Wszystkie numery *Wiadomości Statystycznych* są dostępne w zbiorach Centralnej Biblioteki Statystycznej im. Stefana Szulca w wersji drukowanej. Dzięki wymianie międzybibliotecznej można je znaleźć w 24 bibliotekach ekonomicznych w kraju, z którymi CBS prowadzi współpracę. Numery bieżące periodyku

są dostępne także w Centralnym Informatorium Statystycznym GUS i informatoriach 16 urzędów statystycznych w kraju.

Miesięcznik *Wiadomości Statystyczne* jest zamieszczony w bazach polskich i międzynarodowych czasopism naukowych: Index Copernicus i CEISH (*Central European Journal of Social Sciences and Humanities*) oraz w BazEkon. Obecność *Wiadomości Statystycznych* w Index Copernicus jest ważna z punktu widzenia upowszechniania nauki, gdyż Index udostępnia nieodpłatnie najlepsze polskie bazy danych i dba o to, by sparametryzowany dorobek naukowców był dystrybuowany do uznanych na świecie baz danych i repozytoriów. Narzędzia informatyczne Index Copernicus, takie jak ICI Publishers Panel, pozwalają na digitalizację oraz internacjonalizację czasopism naukowych, co pomaga je promować, dzięki czemu znacznie rośnie zasięg ich oddziaływania.

Podobnie istotne jest udostępnianie miesięcznika *Wiadomości Statystyczne* w bazie CEISH, która promuje w Internecie czasopisma naukowe z Europy Centralnej w zakresie nauk społecznych i humanistyki.

Jedną z największych baz naukowych w Polsce BazEkon, która obejmuje obecnie ponad 400 polskich czasopism naukowych, udostępnia pełne teksty *Wiadomości Statystycznych* od numeru 5 z 2009 r. Rekordy bibliograficzne indeksujące *Wiadomości Statystyczne* dostępne są za lata 2000—2017⁵. Baza udostępnia także nakładkę — program bibliometryczny cytowania w BazEkon, który przetwarza zarejestrowane w niej przypisy literaturowe artykułów i oblicza indeks Hirscha oraz liczbę cytowań dla występujących w tych przypisach autorów i czasopism. BazEkon posiada wyszukiwarkę bibliograficzno-pełnotekstową. Co istotne, baza ta została umieszczona na platformie Wirtualnej Biblioteki Nauki Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM) i znajduje się w wykazie baz referencyjnych stworzonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Każdy użytkownik ma do niej wolny dostęp.

PRZYSZŁOŚĆ CZASOPISMA

Wydaje się, że *Wiadomości Statystyczne* powinny nadal omawiać zagadnienia związane z metodologią badań statystycznych, programowaniem i koordynacją badań, także na tle międzynarodowym.

Ważne jest zamieszczanie na łamach czasopisma analiz podsumowujących wszystkie etapy badania statystycznego, począwszy od jego planowania, poprzez zbieranie danych aż do udostępniania wyników. Dotyczy to zwłaszcza spisów powszechnych ludności i mieszkań, jak również spisów rolnych. W tym zakresie *Wiadomości Statystyczne* zawsze się wyróżniały, publikując zarówno

⁵ BazEkon to baza danych współtworzona przez: Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Bibliotekę Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz biblioteki wydziałowe Uniwersytetu Szczecińskiego, zawierająca abstrakty lub pełne artykuły naukowe o tematyce ekonomicznej i tematach pokrewnych.

plany metodologiczne, jak i wyniki badań spisowych (m.in. Domaszewicz i Łączyński, 2011; Szałtyś i Stępień, 2011; Marciniak, 2013).

Szczególnie dużo miejsca w czasopiśmie GUS i PTS powinny zajmować studia poświęcone: nowym technologiom badań w dobie Web 2.0, w tym wykorzystaniu Big Data, sprawozdawczości elektronicznej, udostępnianiu cyfrowemu na portalach GUS, 16 urzędów statystycznych w województwach i Centralnej Biblioteki Statystycznej im. Stefana Szulca oraz współpracy Urzędu z PTS, PTE, Międzynarodowym Instytutem Statystycznym i Eurostatem.

Wiadomości Statystyczne zawsze były platformą współdziałania między nauką i praktyką statystyczną, forum wymiany myśli i dyskusji. Ten kierunek pracy czasopisma powinien być kontynuowany. Istotne jest zwłaszcza zachowanie równowagi pomiędzy studiami i analizami naukowymi autorów reprezentujących ośrodki naukowe kraju a studiami i analizami praktyków statystycznych z GUS i urzędów statystycznych w województwach. Od kilku lat obserwujemy znaczący wzrost artykułów pracowników naukowych uczelni i instytutów naukowo-badawczych. Stanowi to wyzwanie dla pracowników statystyki publicznej, których aktywność na łamach czasopisma jest pożądana z punktu widzenia popularyzacji nowych kierunków rozwoju statystyki.

dr Bożena Łazowska — Centralna Biblioteka Statystyczna im. Stefana Szulca, **mgr Władysław Wiesław Łagodziński** — PTS

LITERATURA

- Berger, J. (1968). Materiały archiwalne Wydziału II Statystyki Ludności z lat 1918—1939. *Wiadomości Statystyczne, nr 11*, Warszawa: GUS.
- Berger, J. (2002). Spisy ludności na ziemiach polskich do 1918 r. *Wiadomości Statystyczne, nr 1*, Warszawa: GUS i PTS.
- Berger, J. (2008). Rys historyczny powstania GUS. *Wiadomości Statystyczne, nr 1*, Warszawa: GUS i PTS.
- Bielecki, J., Kubiczek, A. (1991). Badanie budżetów gospodarstw domowych w krajach EWG i w Polsce. *Wiadomości Statystyczne, nr 10*, Warszawa: GUS i PTS.
- Cierpią-Wolan, M. (2013). Metody wyrównań sezonowych. *Wiadomości Statystyczne, nr 7/8*, Warszawa: GUS i PTS.
- Cwil, E. (1956). Majątek trwały — dochód narodowy (niektóre problemy wzajemnych relacji). *Wiadomości Statystyczne, nr 6*, Warszawa: GUS.
- Dmochowska, H. (2003). Kierunki rozwoju statystyki gospodarczej. *Wiadomości Statystyczne, nr 7/8*, Warszawa: GUS i PTS.
- Dmochowska, H. (2013). Jakość w statystyce. *Wiadomości Statystyczne, nr 7/8*, Warszawa: GUS i PTS.
- Domańska, W. (2011). Wdrażanie strategii Europa 2020. *Wiadomości Statystyczne, nr 9*, Warszawa: GUS i PTS.
- Domaszewicz, B., Łączyński, A. (2011). Powszechny Spis Rolny 2010. *Wiadomości Statystyczne, nr 10*, Warszawa: GUS i PTS.
- Górska, J. (1976). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 1968—1973*. Warszawa: GUS.

- Górska, J. (1988). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 1974—1980*. Warszawa: GUS.
- Górska, J. (1992). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 1980—1989*. Warszawa: GUS.
- Grzesiak, M. (1998). Statystyka ochrony środowiska. *Wiadomości Statystyczne*, nr 6, Warszawa: GUS i PTS.
- Gust, H. (1965). Uwagi w sprawie metody określenia zdolności produkcyjnych oraz stopnia ich wykorzystania. *Wiadomości Statystyczne*, nr 1, Warszawa: GUS.
- Jeznach, M., Leszczyńska-Luberek, O. (2013). Rachunki narodowe — kierunki rozwoju w świetle rewizji standardów międzynarodowych (ESA 2010). *Wiadomości Statystyczne*, nr 5, Warszawa: GUS i PTS.
- Jońca, S. (1973). Założenia metodyczne kompleksowej oceny postępu technicznego w przemyśle. *Wiadomości Statystyczne*, nr 12, Warszawa: GUS.
- Kordos, J. (1965). Nowy schemat losowania w badaniach budżetów rodzinnych. *Wiadomości Statystyczne*, nr 6, Warszawa: GUS.
- Kordos, J. (2001a). Jakość danych w badaniach społecznych. *Wiadomości Statystyczne*, nr 12, Warszawa: GUS i PTS.
- Kordos, J. (2001b). W jakim stopniu statystyk jest odpowiedzialny za jakość danych. *Wiadomości Statystyczne*, nr 5, Warszawa: GUS i PTS.
- Łagodziński, W. (1993). Zintegrowany System Badań Warunków Życia Ludności w latach 1993—1995. *Wiadomości Statystyczne*, nr 6, Warszawa: GUS i PTS.
- Łagodziński, W. (1995). Aktywna polityka informacyjna. *Wiadomości Statystyczne*, nr 12, Warszawa: GUS i PTS.
- Łagodziński, W. (2012). Róg Stanisław (1908—2000). W: M. Krzyśko (red.), *Statystycy polscy*, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (1993). Instytut Badania Koniunktur i Cen w świetle akt Archiwum GUS. *Wiadomości Statystyczne*, nr 2, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (1996). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 1990—1995*. Warszawa: GUS.
- Łazowska, B. (2005). Historia roczników statystycznych Polski. *Wiadomości Statystyczne*, nr 2, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (2006). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 1996—2006*. Warszawa: GUS.
- Łazowska, B. (2008a). Działalność Biblioteki Głównego Urzędu Statystycznego w latach 1918—2007. *Wiadomości Statystyczne*, nr 1, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (2008b). Wkład galicyjskiej myśli statystycznej w powstanie GUS. *Wiadomości Statystyczne*, nr 4, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (2011). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 2006—2011*. Warszawa: GUS.
- Łazowska, B. (2013a). Główny Urząd Statystyczny w latach 1918—1939. *Wiadomości Statystyczne*, nr 7, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (2013b). Zmiany technologiczne w pracy Głównego Urzędu Statystycznego w latach 1918—2013. *Wiadomości Statystyczne*, nr 8, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (2015). Bibliografia prac prof. dra hab. Tadeusza Walczaka. *Wiadomości Statystyczne*, nr 5, Warszawa: GUS i PTS.
- Łazowska, B. (2016). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 2011—2015*. Warszawa: Centralna Biblioteka Statystyczna im. Stefana Szulca.
- Marciniak, G. (2013). Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011 — podstawowe wyniki. *Wiadomości Statystyczne*, nr 3, Warszawa: GUS i PTS.

- Michnowska, K. (1970). System rachunków narodowych (SNA) a system MPS (Material Product System). *Wiadomości Statystyczne*, nr 2, Warszawa: GUS.
- Młodak, A. (2012). Modernizacja statystyki działalności gospodarczej w krajach Unii Europejskiej. *Wiadomości Statystyczne*, nr 8, Warszawa: GUS i PTS.
- Mroczek-Kwasizur, M., Pudłowski, T., Szymanek, V., Turek, D. (2005). Poziom rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce i w Europie. *Wiadomości Statystyczne*, nr 8, Warszawa: GUS i PTS.
- Oleński, J. (1977). Koncepcja Systemu Państwowej Informacji Statystycznej. *Wiadomości Statystyczne*, nr 2, Warszawa: GUS.
- Panek, T. (2012). Zagrożenie ubóstwem gospodarstw domowych osób starszych. *Wiadomości Statystyczne*, nr 3, Warszawa: GUS i PTS.
- Paradysz, S. (1977). Doskonalenie programu badań i informacji statystycznej w przemyśle. *Wiadomości Statystyczne*, nr 1, Warszawa: GUS.
- Piekut, M. (2013). Wydatki na działalność badawczo-rozwojową i aktywność patentowa w krajach europejskich. *Wiadomości Statystyczne*, nr 8, Warszawa: GUS i PTS.
- Plątek, A., Szefer, E., Walkowska, K., Zagoździńska, I. (2014). Działalność polskich przedsiębiorstw w dobie globalizacji. *Wiadomości Statystyczne*, nr 7, Warszawa: GUS i PTS.
- Radkowski, S. (1993). Statystyka kultury w okresie przejścia do gospodarki rynkowej. *Wiadomości Statystyczne*, nr 5, Warszawa: GUS i PTS.
- Rozkrut, M. (2013). Zasoby ludzkie w sferze badań i rozwoju w krajach europejskich. *Wiadomości Statystyczne*, nr 2, Warszawa: GUS i PTS.
- Szałtys, D., Stępień, R. (2011). Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań w 2011 r. *Wiadomości Statystyczne*, nr 11, Warszawa: GUS i PTS.
- Szymanek, V., Pudłowski, T. (2004). Badania statystyczne społeczeństwa informacyjnego. *Wiadomości Statystyczne*, nr 7, Warszawa: GUS i PTS.
- Toczyński, T. (1987). Centralne banki danych statystycznych w Polsce. Marzenia czy rzeczywistość? *Wiadomości Statystyczne*, nr 4, Warszawa: GUS.
- Walczak, T. (1998). Przebudowa polskiej statystyki w latach dziewięćdziesiątych i jej dostosowanie do wymagań Unii Europejskiej. *Wiadomości Statystyczne*, nr 7, Warszawa: GUS i PTS.
- Walczak, T. (2001). Społeczeństwo informacyjne a zadania statystyki. *Wiadomości Statystyczne*, nr 6, Warszawa: GUS i PTS.
- Witkowski, J. (2003). Rozwój statystyki społecznej w Polsce — ważne wyzwanie. *Wiadomości Statystyczne*, nr 7/8, Warszawa: GUS i PTS.
- Wojciechowska, R. (1968a). Źródła archiwalne do badań historyczno-statystycznych. *Wiadomości Statystyczne*, nr 6 (część pierwsza artykułu), Warszawa: GUS.
- Wojciechowska, R. (1968b). Źródła archiwalne do badań historyczno-statystycznych. *Wiadomości Statystyczne*, nr 8 (część druga artykułu), Warszawa: GUS.
- Wuław, B. (red.) (1968). *Bibliografia wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego 1918—1968*. Warszawa: GUS.
- Zagoździńska, I. (1996). Transformacja statystyki przedsiębiorstw. *Wiadomości Statystyczne*, nr 11, Warszawa: GUS i PTS.
- Zienkowski, L. (1964). Bilans gospodarki narodowej. *Wiadomości Statystyczne*, nr 3, Warszawa: GUS.
- Zienkowski, L. (1973). Czy potrafimy „zmierzyć” poziom życia. *Wiadomości Statystyczne*, nr 11, Warszawa: GUS.
- Zienkowski, L. (1992). Kłopoty z metodą SNA. *Wiadomości Statystyczne*, nr 9, Warszawa: GUS i PTS.
- Żeglicki, J. (1968a). Działalność Edwarda Szturm de Sztrema — drugiego dyrektora GUS. *Wiadomości Statystyczne*, nr 5, Warszawa: GUS.

Żeglicki, J. (1968b). Józef Buzek — pierwszy dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego (1918—1928). *Wiadomości Statystyczne*, nr 3, Warszawa: GUS.

Summary. *The article aims at presenting a synthetic overview of the "Statistical News" genesis, its scientific editorial board and the profile of topics covered over its 60-year existence. It provides also the picture of the future scenario of the journal, focusing on the way of its dissemination. In the contextual analysis of the journal, apart from its content, the annotated bibliographic records published in a multivolume series Bibliografia wydawnictw GUS within 1968—2016 were used along with the resources of the Stefan Szulc Central Statistical Library and biographical compilations of the Polish statisticians.*

Keywords: scientific journal, statistical publication, scientific seminar, history of statistics.